

Брюксел, 29.10.2014 г.
COM(2014) 663 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно изпълнението от страна на Перу на съответните критерии във връзка с преговорите за споразумение за отмяна на визовия режим между Европейския съюз и Перу

{SWD(2014) 328 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ И КОНТЕКСТ

Регламент н№ 509/2014 на Европейския парламент и на Съвета¹ (наричан по-долу „Регламент за изменение“), изменен с Регламент № 539/2001 на Съвета² и по-специално неговите приложения, съдържащи списъците на трети държави, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване. Деветнадесет държави бяха прехвърлени от приложение I (изискване за притежаване на виза) към приложение II (освобождаване от виза), а именно Колумбия, Доминика, Гренада, Кирибати, Маршалови острови, Микронезия, Науру, Палау, Перу, Сейнт Лусия, Сейнт Винсент и Гренадини, Самоа, Соломонови острови, Източен Тимор, Тонга, Тринидад и Тобаго, Тувалу, Обединени арабски емирства и Вануату. Освен това с Регламента за изменение допълнително се уточнява, че освобождаването от изискването за притежаване на виза за гражданите на тези 19 държави се прилага от датата на влизане в сила на споразумение за освобождаване от изискването за притежаване на виза, което всяка от тези държави сключва с Европейския съюз.

В съображение 5 от Регламента за изменение се казва, че преди започването на преговорите за сключване на двустранни споразумения за отмяна на визовия режим с Колумбия и Перу, Комисията следва да направи допълнителна оценка на положението в тези две държави с оглед на критериите, предвидени в Регламента за изменение. На практика с Регламента за изменение се официализира (с прехвърлянето на критериите от съображение в нов член) и се разширява списъкът с обичайните критерии, спазвани до момента. Неизчерпателният списък с критерии, по който, въз основа на индивидуална оценка, отсега нататък ще се определят третите държави, за чиито граждани се прилага изискването за притежаване на виза или чиито граждани са освободени от това изискване, е посочен в член 1, параграф 1 от Регламента за изменение: *„незаконната имиграция, общественя ред и сигурност, икономическите ползи, по-специално в областта на туризма и външната търговия, и външните отношения на Съюза със съответните трети страни, и които включват по-специално съображения, свързани с правата на човека и основните свободи, както и последиците за регионалната съгласуваност и реципрочност.“*

С настоящия доклад, както и с още един успоредно приет доклад за Колумбия Комисията изпълнява горепосоченото изискване. И двата доклада са придружени от работни документи на службите на Комисията, в които са представени подробни данни, на които се основават заключенията им, и се съдържа информация за източниците на данните и използваната методика за изготвяне на оценката.

В хода на изготвяне на оценката Комисията поиска и получи становища от три агенции на ЕС: Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), Европол и Frontex. Делегацията на ЕС в Перу представи подробен доклад за отношенията между ЕС и Перу. Испания като държава членка, засегната в най-голяма степен от миграцията от Перу, предостави допълнителна информация. В процеса на изготвяне на оценката перуанските органи изразиха силно желание да сътрудничат на Комисията.

¹ ОВ L 149, 20.5.2014 г., стр. 67.

² ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1.

2. ОЦЕНКА НА КРИТЕРИИТЕ

Като цяло в настоящия доклад са отразени критериите, посочени в член 1, параграф 1 от Регламента за изменение. Преди представянето на заключенията в доклада са оценени също така възможните рискове, които могат да възникват при либерализирането на визовия режим.

2.1. Миграция и мобилност

Шенгенски визи

Въз основа на анализа на статистическите данни за шенгенските визи, за които са били подадени заявления и които са били издадени в Перу през последните години, могат да се направят следните забележки:

- все повече перуански граждани желаят да пътуват в Шенгенското пространство с цел туризъм или бизнес или за други видове краткосрочно пребиваване. Броят на шенгенските визи, издадени в Перу нарасна с 21 % през последните четири години. Докато през 2010 г. броят на издадените визи бе 39 914, през 2013 г. броят им достигна 48 488. Вероятно това увеличение е свързано със забележителния икономически растеж на Перу през последните десет години.
- Голяма част от перуанските кандидати за виза (93,3 % през 2013 г.) се смятат за добросъвестни пътници, които не представляват риск, и следователно получават виза за краткосрочно пребиваване, като за четири години процентът на отказите за издаване на виза намаля значително — от 11,6 % през 2010 г. на 6,7 % през 2013 г.

Законна имиграция

През 2013 г. постоянно пребиваващите перуански граждани (без да се вземат предвид тези, придобили гражданство на държава членка) в ЕС+³ може да се изчисли на около 206 000 души, като броят на перуанските граждани, пребиваващи понастоящем в Италия, е малко по-голям, отколкото в Испания. Статистическите данни показват, че след периода на забележителен икономически растеж — най-вече в Испания и Италия — законната миграция на перуански граждани към ЕС понастоящем е относително слаба. Това се дължи отчасти на икономическата криза, т.е. по-малко работни места и възможности за мигрантите в ЕС+, което води до намаляване на подтикващите фактори, и същевременно на отчетливото подобрене на икономическата ситуация в Перу, което означава, че понастоящем перуанските граждани търсят работа и възможности за развиване на бизнес в страната, което води до намаляване на принуждаващите фактори. Понастоящем правителството на Перу насърчава завръщането на перуански граждани, пребиваващи в чужбина, чрез прилагането на „Закона за икономическата и социалната реинтеграция на завръщащите се имигранти“ и придружаващите го наредби, което ще улесни връщането на перуански граждани в

³ В данните „общо за ЕС“ не са включени данни за Обединеното кралство и Ирландия, освен ако не е посочено друго, тъй като тези две държави не участват в общата визова политика на ЕС. В данните „общо за ЕС+“ са включени данни и за четирите държави, асоциирани към Шенген (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария).

страната. В закона за завръщащите се перуански граждани се предвижда по-лесен достъп до заеми за започване на бизнес, освобождаване от данъци за внос на емигрантски стоки, по-лесен достъп до стипендии за университетско обучение и кредити за обучение, както и достъп до жилищни кредити и до обществено здравно осигуряване.

Стимулите за перуанските граждани да емигрират ще намалееят, ако икономиката на Перу продължи да нараства със сегашните темпове, а именно средно с повече от 6 % нарастване на БВП през последните десет години. Настоящото икономическо положение в ЕС, както и географските фактори и вече установените общности, могат да обяснят защо през последните години броят на емигриралите законно перуански граждани в САЩ е по-голям, отколкото този в ЕС.

Незаконна миграция

Данните за отказите за влизане, задържанятия и връщанията показват, че броят на незаконните мигранти от Перу към ЕС не е значителен. Понастоящем не се наблюдават някои отрицателни тенденции, които бяха налице преди години, като в последно време ситуацията се подобри значително, а броят на отказите и задържанятия намалява. Броят на перуанските граждани, които са незаконни мигранти, пребиваващи в ЕС+ през 2013 г., бе 1 050. Като се има предвид, че за 2008 г. тази цифра беше 1 950, броят на задържанятия е намалял почти наполовина през този период. Това може да се дължи на няколко фактора: икономическия спад в ЕС, и по-специално в Испания и Италия (които са основна дестинация за незаконните перуански мигранти), по-малкото свободни работни места и възможности, по-добрите икономически условия в Перу, които предоставят на перуанците подходящи условия за постигане на благоденствие в собствената им страна.

Разликата между броя на решенията за връщане и броят на извършените връщания към трета държава се измерва чрез т.нар. „коэффициент на връщания“. Между 2008 и 2011 г. коефициентът на връщания по отношение на перуански граждани беше много нисък (по-малко от 20 %), но оттогава започна да нараства постепенно (26,1 % през 2012 г. и 37,3 % през 2013 г.), като понастоящем е сходен на средното ниво на коефициента на връщания в световен план (36,6 %). Според органите на най-засегнатата държава членка, Испания⁴ –сътрудничеството с перуанските органи е отлично, като през 2004 г. двете държави подписаха споразумение за сътрудничество в областта на миграцията, обхващащо връщането. Възможните причини за относително ниския коефициент на връщания са укриващите се мигранти и обжалванията срещу решения за връщане.

Според Frontex, в сравнение с общия незаконен миграционен натиск, пред който е изправен ЕС, рисковете от отмяна на визовия режим за перуански граждани е вероятно да останат относително малки, макар същевременно да е възможно увеличение на броя на отказите за влизане, какъвто е случая и при други либерализирания на визовия режим.

⁴ През 2013 г. Испания постанови 385 решения за връщане на перуански граждани, а Италия е следващата държава с 205 такива решения.

Сравнително големите бежански потоци от Перу в началото на 90-те години не продължиха дълго. Броят на молбите за убежище продължава да е много малък през последните шест години, като през 2013 г. бяха регистрирани едва 105 молби за убежище, подадени от перуански граждани. През този период повечето от решенията за предоставяне на убежище бяха отрицателни. Вероятно броят на молбите за убежище ще продължи да бъде малък, без значение дали задължението за притежаване на виза ще бъде премахнато или не. Значително увеличение на неоснователните молби за убежище, подобно на случилото се след предишно либерализиране на визовия режим, е малко вероятно развитие предвид твърде различната обстановка. Например, когато става въпрос за Перу пътните разходи са много по-високи, а също така липсват данни за масово подаване в миналото на неоснователни молби за убежище от страна на различни икономически маргинализирани групи от перуанското общество. С други думи злоупотребата с безвизовия режим с цел искане на убежище просто не е изгодна от икономическа гледна точка, като се има предвид че пътните разходи за едно семейство са значително по-високи от очакваните ползи, свързани с процедурата за предоставяне на убежище в ЕС.

Следва да се отбележи, че евентуалният увеличен риск от незаконна миграция, който може да последва въвеждането на безвизов режим на пътуване за перуански граждани, е възможно да бъде частично неутрализиран чрез укрепване на сътрудничеството между ЕС и Перу за предотвратяване и противодействие на незаконната миграция, включително чрез сътрудничество в областта на връщането. В тази връзка сключването на споразумение между ЕС и Перу за обратно приемане представлява възможност, която следва да бъде разгледана.

Сигурност на перуанските документи за задгранично пътуване и измами с документи, в които участват перуански граждани

Въпреки че перуанските органи положиха усилия за включването на необходимите международни спецификации в националните паспорти, все още могат да бъдат направени допълнителни подобрения чрез разрешаването на два малки технически проблема, свързани с перуанските паспорти (а именно страницата за повторно валидиране и баркода на страницата с биометрични данни). Независимо от това през последните няколко години правителството подобри характеристиките за сигурност на паспортите и опрости процедурата за издаването им.

Министерство на външните работи на Перу потвърди ангажимента на Перу, да започне издаването на биометрични паспорти в близко бъдеще. Съвместно със *Superintendencia de Migraciones*, която е част от Министерството на вътрешните работи, и чиито компетенции включват издаването на паспорти на перуански граждани, Министерството на външните работи изготви техническото задание и организира тръжна процедура за подбор на дружеството, което ще отговаря за процеса. Според официални източници обществената поръчка във връзка с въвеждането на биометрични паспорти ще се проведе през втората половина на 2014 г.

Изглежда, че при сегашната ситуация не са налице съществени рискове, свързани с перуански граждани, участващи във форми на документна измама, или с неправомерно използване на перуански документи за задгранично пътуване. Ако обаче в бъдеще перуанските документи за задгранично пътуване позволяват на техните притежатели

безвизово влизане, те ще станат по-привлекателни за евентуалните извършители на измами. За да бъдат открити този тип измами, граничната охрана ще трябва да проявява повишена бдителност.

2.2 Престъпност и сигурност

Перуанските организирани престъпни групи (ОПГ) имат само ограничено присъствие на територията на ЕС. Поради културните, езиковите и историческите връзки латиноамериканските ОПГ предпочитат Иберийския полуостров като база за своите действия. Там те участват по-специално в търговията с кокаин (Колумбия и Перу са най-големите производителки на кокаин в света) и изпиране на облаги от престъпна дейност.

ОПГ от Латинска Америка са активни основно в производството и трафика на наркотици, предимно кокаин, както и във фалшифицирането на евро банкноти, трафика на хора с цел сексуална експлоатация, организирана престъпност с имущество, измами с разплащателни карти и изпирането на пари.

Европол съобщи, че, като се има предвид известно увеличаване на пътничопотоците от Перу, е много вероятно участващите в трафик на наркотици ОПГ да се опитат да се възползват от нарастването на броя на пътниците, пътуващи между Перу и ЕС+, като все по-често използват пътници като куриери на наркотици и на пари в брой. Подвижните ОПГ от Перу ще бъдат в състояние да влизат и напускат територията на ЕС по-свободно. Възможно е също така перуански организирани престъпни групи да експлоатират незаконни мигранти, като ги наемат за куриери на пари в брой или на наркотици в замяна на предоставянето на услуги за улесняване на узаконяването на дългосрочното им пребиваване.

Въвеждането на безвизови режими често води до улесняването най-вече на престъпления, които включват хора, като например улесняването на незаконната миграция и трафика на хора. Безвизовият режим на пътуване и улесненият достъп до Шенгенското пространство може също така да засилят мобилността на организирани престъпни групи и отделни престъпници, като се премахне филтърът, който понастоящем се осигурява от изискването за притежаване на виза, и като им се даде възможност след влизането им в Шенгенското пространство да преминават от една държава в друга без граничен контрол.

Перу е ратифицирала Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и Протокола от Палермо за трафика на хора, а цялостната ѝ нормативна уредба отговаря на международните стандарти. Перу следва да продължи усилията си, насочени към укрепване на съдебната система, включително съдебното сътрудничество по наказателни въпроси, и по-специално правната взаимопомощ.

2.3. Икономика, търговия и туризъм

Населението на Перу е почти 30 милиона души. По данни на Световната банка през 2012 г. стойността на нейната икономика възлиза на 192,6 млрд. USD, което я прави 48-та по големина икономика в света. През 2012 г. БНД (ПЧП) на глава от населението беше 10 770 USD, подобен на този на Колумбия. През изминалото десетилетие годишният растеж на икономиката на Перу достигна средна стойност от 6,5 %, който е

един от най-високите в света. Дялът на хората, живеещи под прага на бедност намалю от 59 % от населението през 2004 г. на 25,8 % през 2012 г. Безработицата е по-малко от 9 %, а инфлацията е стабилна и е 3 %.

ЕС е един от най-важните търговски партньори на Перу. ЕС е също така най-големият чуждестранен инвеститор в страната (50 % от общите ПЧИ). Търговията между ЕС и Перу нарасна значително през последните години и през 2013 г. общата й стойност достигна 8,8 млрд. EUR (14,1 % от общия търговски обмен на Перу). ЕС е третият по големина експортен пазар за стоки от Перу (5,3 млрд. EUR, 16,3 % от общия брой), съставен основно от суровини (минерали, горива, селскостопански продукти), а ЕС е третият по важност пазар на произход за вноса на Перу (3,5 млрд. EUR, 12 % от общия брой), който е съставен предимно от промишлени стоки (машини и транспортно оборудване и други промишлени стоки и химикали).

Търговското споразумение между ЕС и Перу се прилага временно от 1 март 2013 г., като се очаква търговските потоци от стоки да се увеличат през следващите години. Със Споразумението ще се либерализира търговията за почти 98 % от стоките, и ще бъде предоставен широк достъп до пазара на услуги, инвестициите и възлагането на обществени поръчки, като се установяват общи правила във всички области, свързани с търговията. Освен това Перу, заедно с ЕС, е сред 23-те членки на Световната търговска организация (СТО), които водят преговори по амбициозно многостранно споразумение за търговията с услуги (СТУ), което включва сериозен компонент по отношение на начин на предоставяне 4. В този контекст безвизовият режим на пътуване на перуанските бизнесмени може да доведе до по-силни икономически връзки между перуанските и европейските предприятия, тъй като по-честите участия на перуански бизнесмени в търговски панаири в ЕС би довело например до повече поръчки за продукти, произвеждани от европейски предприятия.

През последните години броят на перуанските туристи в ЕС+ се увеличи. Според данни, предоставени от перуанските органи, през периода 2010—2013 г. е отчетено увеличение с 12,9 % на броя заминавания на перуански туристи за държавите от ЕС+. През 2013 г. броят на перуанските туристи, напускащи държави от ЕС+ беше 154 349,⁵ в сравнение с 136 734 през 2010 г. През 2013 г. основните дестинации бяха Испания (93 121 души), Нидерландия (33 059), Франция (18 203) и Италия (6 309).⁶

Според получената от Делегацията на ЕС в Богота, която може да се приложи и за Перу поради сходството в характеристиките на туристическите потоци от Перу и Колумбия, европейските авиокомпании, извършващи полети между Колумбия и Шенгенското пространство очакват увеличение с 10-20 % на броя на пътниците, ако бъде либерализиран визовия режим. Тази прогноза, подобно на тази, докладвана от

⁵ Посоченият брой е много по-висок от броя на издадените шенгенски визи. Разликата може да се дължи на няколко фактора: около 30 % от шенгенските визи, издадени в Перу са многократни визи, някои перуански граждани, които са отчетени като заминаващи туристи, може да притежават валидно разрешение за пребиваване, издадено от шенгенска държава и други.

⁶ Трябва да се отбележи, че тези цифри изглежда отразяват първата точка на пристигане на европейска територия и наличието на директни полети между Перу и Испания, Нидерландия и Франция, като тези държави не са непременно крайната дестинация на пътуването.

колумбийските органи до FRONTEX (+ 17 %), се дължи главно на наблюдаваните увеличения на пътниците по други маршрути след либерализиране на визовия режим.

Във всеки случай туристическите потоци от Перу се увеличават всяка година, така че либерализирането на визовия режим допълнително ще засили туристическите потоци между Перу и ЕС+. Въз основа на тези данни, както и според миналите и прогнозните бъдещи темпове на растеж, през 2016 г. ще бъде реалистично да се очакват между 200 000 и 225 000 перуански туристи в държавите от ЕС+, при положение, че 2016 г. ще бъде първата пълна година, през която ще се прилага безвизовият режим на пътуване между Перу и Шенгенското пространство.

2.4. Външни отношения, по-специално с ЕС, и въпроси, свързани с правата на човека

Външни отношения

Външната политика на Перу се съсредоточава главно върху укрепването на добрите отношения със съседните държави във всички области, разработването на по-задълбочени търговски отношения с Азия, като същевременно се запазят добрите отношения с ЕС и САЩ. На регионално равнище Перу играе конструктивна роля.

Перу е членка на Тихоокеанския алианс, който обединява четири латиноамерикански държави (Перу, Колумбия, Чили и Мексико), чиято цел е да се засили икономическата/търговската интеграция между тях, но също и да се задълбочат отношенията чрез сътрудничеството в областта на миграцията, образованието, сигурността и други въпроси. Перу взема участие също така в преговорите по инициативата за транс-тихоокеанско партньорство.

След оттеглянето на Венецуела от Андската общност (CAN), нейните четири активни членки остават Перу, Боливия, Колумбия и Еквадор. Андската общност понастоящем се намира в преходен период и обхватът на организацията е ограничен основно до търговия, инфраструктура и мобилност на гражданите.

Перу е една от най-важните партньори на ЕС в Латинска Америка. ЕС е един от най-големите донори на помощ и поддържа най-високите нива на чуждестранни инвестиции в страната. Двустранните отношения са добри и протичат безпроблемно, като те обхващат *inter alia* политически диалог на високо равнище, търговия и инвестиции, борба срещу трафика на наркотици, както и все още значителен пакет за сътрудничество за развитие (66 милиона евро за периода 2014-2017 г. само за двустранното сътрудничество). Средствата на ЕС за сътрудничество за развитие са предназначени да подкрепят Перу в усилията за модернизирането на държавата, засилването на социалното приобщаване, борбата срещу недохранването и срещу наркотиците и трафика с наркотици, както и за насърчаването на алтернативното развитие, диверсификацията на продуктите и екологичната търговия.

ЕС провежда редовен неформален политически диалог с Перу (установен в рамките на Меморандума за разбирателство, подписан през 2009 г.) за решаването на въпроси от взаимен интерес като доброто управление, външната политика, социалните конфликти

и добивната промишленост, правата на човека и борбата с наркотиците. Заседанията се провеждат всяка година с участието на високопоставени представители на Министерството на външните работи и други компетентни министерства и длъжностни лица на ЕС.

Перу споделя визията на ЕС по отношение на много глобални предизвикателства и има подобни стратегически интереси (демокрацията, правата на човека, доброто управление, околната среда и изменението на климата, борбата срещу наркотиците). Сътрудничеството с Перу в рамките на многостранни форуми се развива (като например в контекста на Съвета на ООН по правата на човека или по отношение на изменението на климата, –като Перу е домакин на РКООНИК през 2014 г.). Като цяло в рамките на тези многостранни форуми Перу подкрепя позициите на ЕС.

Права на човека

С участието на гражданското общество Перу прилага средносрочна и дългосрочна политика за укрепване на защитата на правата на човека. Перу създаде институции на високо равнище като Националния съвет за правата на човека и Националния съвет за труда и насърчаване на заетостта, чиито цели са да се насърчават и защитават гражданските, политическите, социално-икономическите и културните права, и които са разработили и приложили различни дейности, програми и стратегии, като например националната стратегия за предотвратяване и премахване на детския труд, националния план за действие в областта на околната среда и закона за правото на предварителна консултация. През юли 2014 г. правителството прие национален план за действие за правата на човека за периода 2014-2016 г.

Правата на човека са гарантирани от перуанската конституция и външните наблюдатели потвърждават, че положението се е подобрило през последните години. Действията на организациите на гражданското общество са съсредоточени основно върху случаи на съдебен тормоз срещу екологични организации и защитници на правата на човека, които често са част от обществените протести срещу добивната промишленост. Съществуват също така и доклади за прекомерно използване на сила от страна на полицията срещу протестиращите в рамките на обществените конфликти.

Най-важните въпроси, свързани с правата на човека в Перу, са, както следва:

а) дебатът около окончателния доклад на Комисията за истина и помирение, в който се прави оценка на причините и последствията от политическото насилие между 1980 и 2000 г., който е все още източник на поляризация на общественото мнение в Перу. Друг нерешен въпрос, свързан с периода след вътрешния конфликт, се отнася до съдебното преследване на нарушителите на правата на човека (по време на вътрешния конфликт). Освен това често обезщетенията за жертвите се считат за недостатъчни.

б) социални и икономически права: през последните пет години процентите на бедност и крайна бедност намаляха от 11,5 % и 4,9 %, но в селските райони той е все още сравнително висок. Въпреки това, следва да се отбележи, че социалните политики са важен стълб на програмата на правителството на президента Хумала, като в национален мащаб започнаха няколко нови социални инициативи, насочени към най-бедните слоеве на обществото.

в) предварителната консултация с общностите на коренното население: непосредствено след избирането му президентът Хумала одобри Закона за право на предварителна консултация, прилагайки прилагането на Конвенция № 169 на МОТ, с цел да се гарантират правата на коренното население да бъде консултирано относно всяко решение, което може да окаже въздействие върху тяхната територия и препитанието им. Понастоящем са налице проблеми по отношение на прилагането на закона, особено когато става въпрос за правата на коренното население спрямо инвестиционни интереси.

г) права на жените: въпреки, че Перу се присъедини към всички конвенции на ООН, свързани с правата на жените, жените продължават да са слабо представени на висшите равнища на вземане на решения, средният процент на неграмотност е по-висок при жените спрямо мъжете, дялът на жените, участващи в официалната икономика е малък, а средната заплата е значително по-ниска от тази на мъжете. Защитата на здравето и репродуктивните права на жените трябва да се подобри, а мащаба на насилието срещу жени и момичета, включително изнасилвания, домашно насилие и сексуално, физическо и психическо насилие продължават да бъдат сериозен проблем.

д) права на децата: в селските и планинските райони, както и в района на Амазония не се зачитат много от правата на децата най-вече по отношение на документите за самоличност и регистрацията на новородените деца, образованието, недохранването, детския труд, насилието и сексуалното насилие и експлоатация.

е) все още е налице значителна дискриминация на основание на пола и на расата, особено срещу жените, коренното население, хората с увреждания, както и общността на ЛГБТИ лицата, засегнати от ХИВ/СПИН.

2.5. Регионална съгласуваност

Спрямо останалите държави от Латинска Америка Перу е една от малкото държави, чиито граждани се нуждаят от виза.⁷ Вътрешните конфликти, насилието от миналото, както и производството и трафика на наркотици и произтичащите от това рискове, свързани с миграцията и сигурността, обясняват причините, поради които обикновено от перуанските граждани се изисква да притежават виза. Перу обаче отбелязва значителен напредък в справянето с тези проблеми, както е посочено в другите раздели на настоящия доклад. Въпреки че много малко държави в съседство с Перу могат да бъдат считани за напълно безрискови, за повечето от тях обикновено се прилага безвизов режим за влизане в Шенгенското пространство. Предвид това, че гражданите от повечето други държави в региона са освободени от изискването за притежаване на виза, запазването на това изискване за перуански граждани може да изглежда нелогично.

⁷ Шест държави, а именно Куба, Доминиканската република, Колумбия, Еквадор, Перу и Боливия. Към останалите 13 латиноамерикански държави се прилага безвизов режим: Мексико, Ел Салвадор, Гватемала, Хондурас, Никарагуа, Коста Рика, Панама, Венецуела, Бразилия, Аржентина, Уругвай, Парагвай и Чили.

2.6. Реципрочност

Повечето граждани на ЕС по традиция са освободени от задължението на притежават виза за влизане в Перу. Днес всички граждани на ЕС са освободени от изискването за притежаване на виза за влизане в Перу за престой до шест месеца. Следователно Перу вече изпълнява и дори надхвърля условията за реципрочност. Независимо от това в евентуалното бъдещо споразумение за отмяна на визовия режим между ЕС и Перу следва да се потвърди реципрочния безвизов режим на пътуване.

3. СЦЕНАРИИ ЗА РИСКА

Предвид всички горепосочени тенденции, събития и развития след премахването на изискването за притежаване на виза за перуански граждани се очертават най-малко два сценария за риска по отношение на Шенгенското пространство.

3.1. Сценарий при малък риск

При този сценарий безвизовият режим на пътуване за перуанските граждани няма да доведе до нежелани последици за ЕС+. При този сценарий се приема, че перуанската икономика ще продължи да нараства със стабилни темпове, което ще доведе до увеличаване на заплатите и до по-ниски нива на безработица и бедност. Активността на престъпните групи ще намалее, както и значимостта на производството и трафика на наркотици. Демокрацията и основните права ще бъдат затвърдени допълнително. Перу ще изпълни своя потенциал за развитие.

Непрестанният икономически растеж ще премахне съществуващите подтикващи фактори, които влияят на незаконната миграция към ЕС+. Търговията с ЕС+ и туризмът към него вероятно ще се увеличат и ще донесат значителни икономически ползи.

3.2. Сценарий при среден риск

Според този сценарий икономиката на Перу ще продължава да расте, макар и с по-бавни темпове; нивата на престъпност ще нарастват; механизмите на страната за закрила на правата на човека ще отслабнат, което може да доведе до злоупотреби, поради което ще е необходимо строго наблюдение на положението с правата на човека.

Посочените проблеми могат да се превърнат във фактори, които да тласнат някои перуански граждани към злоупотреби с безвизовия режим, като влязат законно на територията на ЕС+, но с намерението да продължат да пребивават незаконно след изтичането на законната продължителност на краткосрочния престой (90 дни). Нестабилността в Перу би могла да благоприятства също така престъпните мрежи и те по-лесно да изнесат престъпната си дейност към ЕС+.

В случай че настъпят тези неблагоприятни развития и Съюзът бъде изправен пред сериозни заплахи, що се отнася до миграцията, сигурността или други области, той трябва да бъде в състояние да реагира бързо при евентуално влошаване на положението. В заключителните разпоредби на споразумението за отмяна на визовия режим, което предстои да бъде договорено с Перу, следва да бъде включена възможност за всяка договаряща страна временно да спре или да прекрати изпълнението му. Това ще гарантира възможност за предприемане на бързи действия за защита, ако положението стане тревожно. Освен това може да се разгледа

възможността за засилване на сътрудничеството с Перу по отношение на улесненото връщане на незаконни мигранти и лица, на които им е отказано убежище, както е посочено по-горе, с цел да се компенсира възможното увеличаване на незаконната миграция. Подобно сътрудничество може допълнително да намали нуждата от временно спиране или прекратяване на споразумението за отмяна на визовия режим.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

С информацията в настоящия доклад, в който се посочва, че през последните години перуанската икономика и социалното положение в страната са се подобрили значително, е налице основание за предоставяне на перуанските граждани на безвизов режим за влизане в Шенгенското пространство, което вече е направено за гражданите на повечето латиноамерикански държави.

Настоящият доклад показва, че доверието в перуанските кандидати за виза се повишава, нивата на незаконна миграция са много ниски, перуанските документи за задгранично пътуване са достатъчно сигурни и заплахите за сигурността са намалели. Понастоящем перуанските организирани престъпни групи (ОПГ) не се оценяват като значителна заплаха за ЕС (с изключение на тези, участващи в трафика на наркотици), икономическите възможности, включително по-големите търговски и туристически потоци, се увеличават успоредно със значителния растеж на перуанската икономика, правата на човека и основните свободи вече се защитават и зачитат в много по-висока степен в Перу, отколкото в миналото, ще бъде осигурена реципрочност, тъй като Перу вече е освободила всички граждани на ЕС от задължението за издаване на виза, а отношенията между ЕС и Перу никога са тесни и стабилни.

Тези положителни развития не означават, че премахването на изискването за притежаване на виза за перуанските граждани е напълно безрискова процедура. Макар въздействието на либерализирането на визовия режим върху тежката организирана престъпност да се смята за ограничено и да е малко вероятно установяването на безвизов режим с Перу да доведе до значително увеличаване на активността на организирани престъпни групи, произхождащи от тази държава, в рамките на ЕС, перуанските ОПГ продължават да извършват трафик на кокаин към Европа и либерализирането на визовия режим може да улесни тяхната дейност. Макар че по-голямата част от кокаина се внася контрабандно в ЕС по море чрез търговски контейнери, използването на куриери на наркотици все още е характерно за този вид престъпна дейност. Увеличаването на пътническия поток вследствие на въвеждането на безвизов режим на пътуване ще позволи на ОПГ по-активно да използват частни лица като куриери. Съществува също така риск от увеличаване на хората, жертви на трафик, както и на броя на перуанските граждани, които влизат законно на територията на ЕС+, но с намерението да останат по-дълго от разрешения престой, с което се превръщат в незаконни мигранти.

Въпреки това се счита, че има възможности за справяне с тези рискове. Повечето от тях могат да бъдат сведени до минимум чрез засилено сътрудничество в областта на връщането, както е посочено по-горе, и като се гарантира, че мерките за граничен контрол се изпълняват правилно и, при нужда, с допълнителни ресурси на летищата, през които повечето перуански граждани достигат до външните граници на Шенгенското пространство. При тези обстоятелства трябва да се има предвид, че с увеличаването на броя на пристигащите от Перу, в случай че безвизовият режим на

пътуване стане реалност, щателната проверка на пътуващите ще престане да бъде задача на консулствата и ще започне да се извършва от органите за граничен контрол.

Във всеки случай споразумението за отмяна на визовия режим, по което се водят преговори с Перу, ще съдържа необходимите защитни мерки за временно спиране или прекратяване на споразумението, ако това се налага с оглед предотвратяване на рискове за Съюза, свързани със сигурността или миграцията. С цел да се проследяват всички негативни развития Комисията ще създаде механизъм за мониторинг след либерализирането на визовия режим, който ще бъде съсредоточен върху потенциалните заплахи, свързани с миграцията и сигурността и причините за тях.

В следствие на положителната оценка, която получава Перу с настоящия доклад, и предвид необходимостта да се отдели специално внимание на нуждата от ангажирането на Перу със засилено сътрудничество по отношение на връщането и реда и условията за осъществяването на това сътрудничество, и след като настоящият доклад бъде обсъден в съответните комитети и групи на Европейския парламент и на Съвета, Комисията възнамерява да представи скоро на Съвета препоръка за приемане на решение за упълномощаване на Комисията да започне преговори за сключване на споразумение между ЕС и Перу за отмяна на визовия режим за краткосрочен- престой.